

Peloweta Isaiya ena Uli'uli

Buka te hesana mate peloweta hesa la'ila'i lisina yai ya laoma. Pelowetana hesana Isaiya na boliman 750 B.C. mate Yelusalem yai ya miyamiya (B.C anyona mate hola Yesu hige i tubu).

Asiliya edi kin adi'adidilina ma ena tau hiyala sa lau Isalaela yo Diuda tau miya fata'i'i'lidi suludi boludi sa luluidi be sa lei hafihafitidi dedena, buka yai te sa uli peina 1 ya lau ee-, peina 39. Peloweta, Diuda dodogadi ya falibadi bena, tabu kin yo tau hiyala ti sunuma'edi na bena Yaubada moho sa sunuma'en yo ena liba sa lau watan.

Babilon edi kin Diuda dodogadi ya lei hafihafitidi be boludi ya lawedi ya famiyadi Babilon yai na bolimandi mulidi yai dedena mate sa uli peina 40 ya lau ee-, peina 55. Peloweta amainiya nuwadi ya liba fataludi yo Yaubada sidohana haba Diuda dodogadi ena fafafuyodima Yelusalem be ainiya edi miya ya fafwaufwau fuyo'idi edi ya liba dedena mate hinaga peina 40 ya lau peina 55 yai.

Diuda dodogadi sa fuyo Yelusalem sa miya bolimandi mulidi yai dedena mate peina 56 ya lau ee-, peina 66 yai. Yaubada ena nuwatuhu Yelusalem enehena yo nu'u mahudo'idi tano'ubu yai enehena dededi mate hinaga peina 56 ya lau peina 66 yai.

2

Nuwa Esega Ota'ota Fahina Isaiya 2:1-5

¹ Tautau yai, Yaubada ya taumahata Eimosi natuna Isaiya lebena yai be ena nuwatuhu somo Diuda yo Yelusalem lisidi yai ya faliba.

² Iyen, “Fuya matada yai Dubu Tabuna ena aba mwaito tu'ana haba tu'a hahaisa ya sai tawanidi. Nu'u boludi haba sa fabaiwama ainiya”

³ be dodoga boludi haba tiyen,
“U laoma, ta lau Yaubada ena tu'a,
ta lau Isalaela edi GUYAU ena Dubu Tabuna.
Ena laulau haba ya fatalahada
be gonowana te lau watanidi.

Yaubada ena lau fa'ata mate Yelusalem yai sa
tulu be'uma;
be Saiyon Tu'ana yai* ena dodoga ya
falibadi.”

⁴ Pilipili nu'u la'ila'idi yai haba ya tole fadudulaidi.
Edi kebolo haba sa bibidi be sa famala tanohi
aba giyagiyali,

na edi baineti haba sa ginauli fuyo'idi
be sa famala uma'uma aba ibo'ibodi.
Nu'u hesa ibege i lau nu'u hesa i hiyala fuyoi,
hiyala sa lubulubui ibege ti lubulubui fuyo.

⁵ Iyakobo laulauwewena, aho te, Yaubada mala ya feleda bena te lau watan!

* **2:3** *Saiyon Tu'anamate Deiwidi ena tefa Yelusalem ganahewana yai.*

5

Wain Gabuna Wanana
Isaiya 5:1-7

¹ Hola lili te ya wanai na au atahi,
 Hidagu ena wain gabuna lilina.

Lilina doha ite:

Hidagu mate ena wain gabuna udhuli
 mahumahulana yai.

² Tanohina ya giyali na ume'ehuna ya tanoi;
 be wain lohohodi ya umahidi.

Aba ita'ita wata lumana ya ginauli,
 Wain uludi ena aba folofolodi galina la'ila'i
 sa pidi ume'ehu yai.*

Habahim wain uludi edi fuya nanau ya bagiyen,
 in moho nanaudi mate sa tabulu.

³ Yo fede hidagu iyen,
 “Tau miya Yelusalem yai yo Diudeya yai,
 egu gabu yo yau haga au fadosimai.

⁴ Nuwana hige somo la'i ya ginauli
 egu gabu yai te?

Be logena uludi sa tabulu
 na yau egu fanuha wa, hige'e.

⁵ Egu wain gabuna mate haba egu abi'abina doha
 ite;

wain gogolana ya in[†]
 be ya yabalu haba E an'oi'idi
 yo ganaganana haba

* **5:2** Wain ululundi te sa bwa'ibwa'inidi ee-, li'una ya siu. Edi folofolo doha ite beyabeyana ya laoma ee-, aho ite, hige ti fatautau. † **5:5** Gogola mate liba hesa tawa gana na edi aba fa'obiyona mate gana hesa ume'ehu yai sa katan mulina yai. Tono sa lau bono fata'i'ili, ya famala gogola e gana. Sa in'in pa'ana tonodi mate oyagi ida'idahedi.

E lopa fahi be suisui

adi banwawa yai ya fuyo.

⁶ Haba E ita afulen be hawa sa in,
na ibege ya gula yawasidi e ya samuidi.

Yada haba E lau biliyedi,
be ibege i usa ai hewadi.”

⁷ Wain gabuna

Hewa Wananaha GUYAUNA
ya umahi mate logena Isalaela Nu'una
na wain mahinadi mate Diuda dodogadi

Ena fanuha bena loholoho sa ginaginauli.

In moho, ya itadi sa aiyunu.

Laulau dudulaidi ya fanuha bena sa ginaulidi.

In moho ya atahi sa tantan bena sidohana sagu sa
lobahi. *(Matiu 23:36)*

6

Yaubada Isaiya ya Yogai Bena Ena Liba

Tau Lawenina

Isaiya 6:1-8

¹ Kin Usaiya ena pe'i bolimanna ganahewana
yai GUYAU E ita. Ena aba ta'ai namanamalina yai
ya ta'ata'ai, ya hasai wananaha yo ena leli mate ya
lofa be Dubu Tabuna ya famohafu.

² Ginauli mwahumwahulidi hesadi Selafim
mate sa ala balebalelem. GUYAU sa mwaito fata'i'ili.
Hesa - hesa mate mabena faligigi esega: Mabe
luwaga mate nenedi aba fakouna, mabe luwaga
mate taudi* aba fakouna na luwaga mate edi aba
lofolofo.

³ Sa faifaiyoga lau hesa - hesa lisina, tiyen,
Tabuna, Tabuna, Tabuna!

* **6:2** Buka haisa *ahedi sa uli*.

Yaubada Hewa Wananaha yai mate tabuna.
Ena namanamali tano'ubu mahudo'ina ya
nuhuli.

⁴ Alinadi dagugudi yai mate Dubu pa'ana ya
tuhutuhu, yo Dubu mate gafu ya famohafu.

⁵ Yawa,

“Aiyui! Haba E kamkamna pa'ana liba
mahudo'idi E libaedi sopagu yai mate heyaya
a'afa, yo dodoga mahudo'idi maidagu 'e
miya esega, edi liba hinaga sa heyaya. In moho
matagu luwaga yai Ba'isa, GUYAU Tau
Gigibwali, E ita!”

⁶ Na habahim Selafim hesa ya lofo lidi lebegu.
Antalasang abasuwasuwa yai, mani'ona ya
fakapu hafiti, na ya suwa lawen.

⁷ Oyagi mani'ona, sopagu ya fa'eli'ona na
iyen, “Ginauli te ha'a sopam ya eli'ona, be aho
te em heyahayaya sa ofi, yo em heyahayaya
ha'a Yaubada ya nuwa afuledi.”

⁸ Habahim Yaubada alinana E atahi iyen,
Sai haba E dui? Sai haba egu wasa ya lawen?

Alinana E bui fuyoi, yawa,
Yau ma! U duigu!

7

Imanuwela Fafa'ilalana
Isaiya 7:10-14

¹⁰ GUYAU ya liba fuyo Kin Ahasi lisina iyen,

¹¹ “GUYAU em Yaubada u fati'oi be fafa'ilala ai tanohi ubuna o ai galewa hewa wananahana i felem.”

¹² In moho Ahasi iyen, “Ibege GUYAU ya lau'ita. Yau ibege fafa'ilala ya an'etai.”

¹³ Yo fede Isaiya iyen,

Ba'isa Deiwidi wahana, aho ite u ata'atahi!
 Dodoga ha'a edi loholoho wa lau lubui, na ite hinaga bena Yaubada ena loholoho wa lau lubui?

¹⁴ Debana yai, GUYAU ibona haba fafa'ilala ya felem: fafa'ilalana mate tine'eu nuwa supusupuna ya boga haba natuna taumoho ya yosi, na hesana haba ya tole “Imanuwela.” *(Matiu 1:23)*

8

Fuya Heyaheyayadi

Isaiya 8:21-22

²¹ Haba sa ita'ita hasa galewa,

²² e tanohi sa kinokinoini, in moho ibege somo hesa ti ita, haba pilipili moho yo kamumu. Kamumu ganahewana yai haisa sa andudu balabala.

9

Fuya Matada yai haba In Kin

Isaiya 9:1-3, 6-7, 8-10

¹ Hige gonowana edi eda'eda hesa haba ti gela, lahai heyahayayadi yai te. Beyabeyana, Sebulun yo Nafatali Nu'udi, Yaubada ya fataumamayadi. In moho, fuya matada yai haba nu'udi ya ita fala'idi, Gabogabo La'ila'i yai

ya lau bee-, Diyodan Ho'owana tefa saisaina yo
Galili hinaga somo yai ta'owawa edi aba miya.

² Dodoga safaluma kamumu yai sa laulau,
mala la'ila'i sa ita.

Kamumu la'ila'i yai sa miyamiya.

In moho mala ya sina lisidi yai.

(Matiu

4:15-16)

³ GUYAU um wa fatadadadi,
yo edi kwade wa fala'idi;

be sa kwade matam yai

doha dodoga lau gabu fuyana yai sa kwade,

yo doha taumoho hiyala yai ginauli ya abidi na
ya kwade.

Wawaya Haba ya Tubu

Isaiya Ch 9:6-7

⁶ Gwama kiukiu ya tubu ita eneheda.

Yaubada natuna ya feleda!

In ya famala eda Ba'isa.

Yo hesana haba:

Tau Fafadudulai Loholohona,

Yaubada Tau Gigibwali,

Tamada Ota'ota Esegahina,

Nuwatalu Ba'isana.

⁷ Ena gigibwali hige ana siga,

nuwa talu haba ya ota esegahi.

Deiwidi ena nu'u haba ya ita watan,

be ya fa'adidili.

Haba fuya ou'ouli ya ita wata,

dudulai yai yo nuwa talu yai.

GUYAU Tau Gigibwali haba ya fawananaha

beno ginauli mahudo'idi te sa tubu.

Yaubada ya Manabala Isalaela Lebedi yai
Isaiya 9:8-10

⁸ GUYAU ha'a Isalaela dodogadi ya
 liba fanuwatagudi,

⁹ be mahudo'idi sa sibai Efalaim yo Samaliya
 edi duhu balabalamumu hinaga sa sibai in moho
 sa nuwa saesae yo sa nuwa po'i. Be tiyen,

¹⁰ Biliki yo oyagi hesana sukamo yai luma sa
 eli hitinidi ha'a sa guli, in moho ai haba E
 fa'obiyodi ai ume'ehu yo oyagi hesana sida yai.

11

Nu'u Loholohona
Isaiya 11:1-10

¹ Kin Deiwidi hitina doha oyagi sa oi faguli. Na
 tuhutuhuna yai tutulina sa in hasa be kin
 fwaufwauna Deiwidi laulauwewena yai haba ya
 obiyo hasaema.

² GUYAU Yaluwana haba ya talu ai hewana,
 In sonoga yo nuwatuhu lobahi Yaluwana,
 yo liba fasibasiba yo gigibwali Yaluwana.
 Sibasiba yo GUYAU 'wasabuna Yaluwana,

³ Logena, haba GUYAU 'wasabuna yai, amna
 lohohoho ya lobahi.
 Somo matana yai ya itadi e somo ya
 atahiyedi,
 haba ibege i fakasadi.

⁴ Haba tau ku'u, laulau dudulai yai ya fakasadi,
 yo gelogeloma dodogadi haba nuwatuhu
 lohohoho yai enehedi ya fakasadi.

Ena liba yai haba dodoga sa panisidi,
 yo haba dodoga heyaheyayadi

- ya fa'ankamkamnadi, be sa pe'i.
 Yahafuwana yai haba tau heyaya ya wunuidi.
⁵ Laulau dudulai yo liba dudulai mate ana bwa'ulu
⁶ 'Wayo'wayowa yo sipi haba sa miya esega,
 yo lepodu yo goti nanatudi haba sa eno gogo.
 Bulumakau nanatudi yo laiyon nanatudi haba sa
 anban gogo.
 na wawaya kiukiu haba suisui ni ya foyahidi.
⁷ Bulumakau yo beya haba sa anban esega,
 na suisuidi afa nanatudi haba sa eno esega.
 Laiyon haba hawahawa ya anidi doha
 bulumakau.
⁸ Doha wawaya kiukiu weso an'annalina
 galina sadaina yai ya ai'aiheya,
 yo wawaya hesa nimana ya tole lawen nohina
 yai.
⁹ GUYAU ena Tu'a Saiyon Fafatabuna yai,
 ibege heyaya e somo hesa i fa'ankamkamna.
 GUYAU ena sibasiba haba nu'u mahudo'ina ya
 mohafu,
 doha ho'owa gabogabo ya famohafu.
¹⁰ Fuyanna yai, haba Desi laulauwewena hesa
 ya mwaitoma, doha oyagi lamna yai inna ya
 tutulima. Ya famala doha fafa'ilala, nu'udi haba
 sa fa'oigogo lisina yai yo ena aba anyawasi nu'una
 haba ya loholoho wananaha.

35

Tabuna Eda'edana *Isaiya 35:1-10*

- ¹ Nu'u pitapitalina yo tanohi fafaho'owa gesana
 haba sa kwade,
 Nu'u laulau gesana haba ya kwade yo ya taya

doha mula hewadi tupodi.

² Haba ya tahalasi be ya taya,
yo ya kwade be ya wana la'ila'i. Lebanon ena
loholoho haba ya felen,

Kameli Tu'ana yo Salon Gonna edi loholoho,
be GUYAU ena namanamali
yo eda Yaubada didigana haba sa ita.

³ Nima belubeludi yo tuli tabutabubudi
ya fa'adidilidi.

⁴ Dodoga nuwadi sa 'wasa'wasabu au falibadi,
auwen,
“Au adidili. Tabu au 'wasabu!

Emi Yaubada haba ya laoma be ami hala ya abi,
yo ami waiyunu haba ya fakamkamnadi.”

⁵ Tau mata toutou haba matadi ya falaladi,
na tau beya tuitui haba beyadi sa ta'afasi.

⁶ Haba tau dabidabi ya dago, doha diya Na tau
libaliba gesa haba sa kwade. Ho'owa haba
sa faipisapisalaidi nu'u pitapitalina yai.

⁷ Yo tanohi pitapitalina haba yomayoman sa
famohafudi,
yo gelegele gigibwalina ya famala ho'owa
kodona.

Somo yai 'wayo'wayowa edi aba miya,
haba tomwali hawahawadi, bagili yo
papailusi ainiya sa in.

⁸ Ainiya haba eda'eda la'ila'i, hesana mate
“Tabuna eda'edana.”

Tau heyaya ibege eda'edana ti lau watan;
salumadi sa laulau niya mate, edi eda'eda
yo ya une fahidi haba edana sa lau watan.

⁹ Laiyon ibege la'i ainiya;

Suisui an'annalidi ibege la'i i tau bayawa lau niya.
 Salumadi Yaubada ya fofofahidi moho,
 haba eda'edana sa lau watan.
¹⁰ Haba sa mahano ai Yelusalem ma wanadi.
 Kwade hige ofina haba adi kokukoku.
 Kwade yo nuwa amna haba ya tanuwagaidi,
 nuwa heyaya yo amna heyaya sa failauwidi.

40

Yaubada ena Dodoga Nuwadi sa Talu
Isaiya 40:1-8

¹ Eda Yaubada iyen,
 “Egu dodoga nuwadi au liba fataludi.
² Au liba bigabiga lau Yelusalem lisina,
 yo au faliba mate:
 Ibege ti lau fayofayo fuyoimiu.
 Emi kamkamna ana siga itete.
 Yau, GUYAU, emi heyaya ha'a E famaisadi.”
³ Doga hesa ya yogayoga iyebom,
 “Ai nu'u pitapitalina eda'eda au fa'a'a!
 Eda'eda dudulaina au ginauli,
 GUYAU eda Yaubada enehena.
⁴ Dahadaha au famohafudi;
 tu'a yo uduhuli au fatatabadi.
 Piupiu hitidi au fadudulaidi
 yo mala heyahayaya haba sa famala gon.
⁵ Habahim Yaubada ena namanamali didigana
 haba ya taumahata,
 be dodoga mahudo'idi sa ita.
 Libadi te, GUYAU mo'ana yai sa tulu be'uma!”
⁶ Alina hudo'i ya liba iyen, “Wasa au duwai!”

Yo fede E fati'o, yawa, “Wasa somo haba E duwai?”
 Iyen, “U liba, uwen, ‘Dodoga mahudo'imiu mate doha hawahawa yo mula; Pa'ana ibege ti ota lofalofa.”
⁷ Yena GUYAU ya yahafuwa lau hawahawa yo mula hewadi yai haba sa hohoya.
 Wananaha dodoga mate doha. Hige ti ota fuya lofalofa.
⁸ Mula yo hawahawa haba sa hohoya, in moho somo eda Yaubada ya libaen, mate ya ota esegahi.
⁹ Sai wasa loholohona wa leyama Saiyon, u hasai tu'a lofalofana.
 Ai Yelusalem wasa te, u fatala yogayoga'en, tabu u 'wasabu;
 Diuda taonidi u falibadi uwe,
 “Ma! Emi Yaubada ite!”
¹⁰ GUYAU, emi Yaubada ya laoma ma gigibwalina ya famala emi ba'isa,
 Maisana, logena ena dodoga, ya fofofahidi, ma afa haidana sa laoma.
¹¹ Haba doha tau ita'ita wata sipi ya foyahidi be sa anban;
 Sipi nanatudi haba ya foyahi gogonidima be ya labadi
 yo sipi fanafanatudi haba ya foyahidi.

42

GUYAU Ena Tau Paisowa
Isaiya 42:1-7

¹ Itete egu tau paisowa, Yau E fa'adidili, yo E fasinabo, nuwagu ya loholoho lisina yai;

Yaluwagu ha'a E tole lisina yai,
be dudulai haba ya leyama nu'u ou'ouli.

² In ibege i fatale kwasabwasa,
e i 'wala'wala'uwi o i yogayoga ai eda'eda.

(Matiu 12:19)

³ Didiyali nobunobuna ibege i kampwai,*
o mala ya le'ile'i ibege i fape'i.†
In moho dudulai haba ya leyama.

⁴ Ibege nuwana i belubelu yo paisowa i fatautau
ana sigana ee-,
dudulai ya leyama tano'ubu mahudo'ina yai,
yo dodoga bonabonaluwa yai hinaga ena
lau fa'ata sa bagibagiyen.

⁵ Yaubada galewa, tano'ubu yo ginauli
mahudo'idi ya ginaulidi na dodoga tano'ubu yai
mwahuli yo yahafuwa ya feledi. Logena ya liba
doha ite:

⁶ “Yau, GUYAU, E yogaim, yo gigibwali E felem
bena E ita haba dudulai ya tubu ai tano'ubu.
Um ai debam haba yali E ginauli
dodoga mahudo'idi ai lebedi;
Yo um ai debam Yau haba mala E leyama ai
nu'udi.

⁷ Dodoga mata toutoudi haba matadi wa falaladi.
Yo tau lau deli, kamumu yai sa miyamiya
haba wa so'e fahidi.”

49

GUYAU ena Tau Paisowa
Isaiya 49:3; 5-6

* **42:3** Aniyona mate, GUYAU ena nuwatohatoha yai dodoga
belubeludi lisidi yai ya ita'ita wata komakomanidi. † **42:3** Te
belubelu na Yesu ya fa'adilida

³ GUYAU ya libama lebegu iyebom,
 “Isalaela! Um egu tau paisowa.
 Debam yai, dodoga haba sa fa'atitiyegu.”
⁵ Hola hige tinagu i yosigu, GUYAU Yaubada ya
 fasinabogu
 Ya falasagu ena tau lau fayofayo be haba
 Isalaela dodogadi E aule fafuyo'idima,
 GUYAU ya fa'atitiyegu
 yo In egu adidili ulu'ulu gwagona.
⁶ GUYAU ya falibagu iyen,
 “Aee, egu tau paisowa,
 Am paisowa haba E felem,
 mate hige bena Isalaela dodogadi sa
 mwahuli ibodi moho u fafuyodima,
 na haba wa famala mulimuli dodogadi edi mala
 hinaga,
 be egu mwahuli ota'otafahina sa abi.”

Isalaela ena Loholoho

Isaiya 49:14-17

¹⁴ In moho Saiyon iyen,
 “GUYAU ya lau afulegu,
 yo ya nuwa fuiyegu.
 Yo fede alinana GUYAU ya bui, iyen,
¹⁵ “Waihin natuna ya fafanom,
 gonowana ya nuwa fuiyen e ya yosiyama
 ibege i gadosisiyen?
 Wananaha, fuya hahaisa haba natuna ya
 nuwa fuiyen,
 In moho, Yau ibege ya nuwa fuiyen!
¹⁶ “Yelusalem, ibege ya nuwa fuiyem,
 pa'ana hesana ha'a E uli nimagu yai.
¹⁷ “Aee Yelusalem! Nanatum ti fuyoma feula.

Saluma bena sa faheyayam, mate begana
 haba sa laoma.
 Na salumadi sa faheyayam haba sa
 lau afulem.”

50

Isalaela sa Lau Pono na Tau Paisowa ya Awa'abi
Isaiya 50:4-9

⁴ Somo haba E libaen mate GUYAU, Yaubada ya
 fasibagu,

be safalumadi sa nuwa belubelu E
 liba fa'adidilidi.

Hwalahwalala ou'ouli ya fanofanohigu
 bena haba E ita lobahi be ena nuwatuhu E
 falau watan.

⁵ Beyagu ha'a ya so'edi
 ena nuwatuhu hige ya 'waiyo'o'en
 yo hige ya tole mulimuliyen.

⁶ Tauligu E nuwa afulen be tau talaigu amainiya
 sa oi,

na papaligu E feledi be sapulagu sa la'a fahidi;
 E ita'ita lau lebedi na sa lau kanikanisoigu yo sa
 liulihwa'egu. *(Maleko 14:65)*

⁷ In moho GUYAU Yaubada ya saguhigu
 logena, dodoga ibege ti ita faheyayagu,
 somo haba E fahoina mate nuwagu ya
 adidili,
 na E siba ibege ya taumayamaya.

⁸ In, sai ya ita faloholohogu, mate sadaigu yai.
 Maihalana yai haba sai ya sadigu?

Haga ta lau fatala! Tau fagilugu sai?
 Au ita afulen be i liba mataigu!

⁹ GUYAU Yaubada In tau sagusaguhigu.
 Safalumadi sa fagilugu?

Tau fafagilugu haba sa tauyamuhi;
doha kwalikwali kaleko sa anidi.

52

Yaubada haba Yelusalem ya Fofofahidi.

Isaiya 52:7-10

⁷Wasa tau leyamana tu'a ya di'oma,
sa ita mate nuwadi sa kwade wananaha.

(Loma 10:15)

Yelusalem dodogadi ya falibadi iyebom,
“Wasa Loholohona E leyama, fanuwa esega
yo mwahuli wasadi.

GUYAU mate emi Kin!”

⁸Yelusalem tau bobodiyenna,
sa yogayoga ma kwadedi.

Saiyon yai GUYAU ya fuyo,*
sa ita wananahai.

⁹Yelusalem dodogadi, emi aba talotalopa yai au
obiyo!

Au yogayoga ma kwademi.

Pa'ana GUYAU ha'a nuwamiu ya liba fataludi,
na ya laoma bena ya fofofahimiu.

¹⁰Yaubada ena gigibwali tabuna ha'a ya
famahata.

Haba ya fofofahimiu yo dodoga tano'ubu
mahudo'ina yai
ena gigibwali haba sa ita.

¹³GUYAU iyen, “Egu tau paisowa haba ana
paisowa ya fawananaha.

Haba sa ita fala'i yo hesana sa lau hitin.

¹⁴Salumadi ha'a sa ita, mate sa tau hiti.
Nenena ya bui yo ita'itana ya heyaya.

* **52:8** Yelusalem hesana hesa mate Saiyon.

Hige doha tau wananaha.

¹⁵ Nu'u boludi dodogadi haba ya fano'odi,
yo kin boludi haba ya fa'oigogodi.
Na safaluma ma supusupudi
haba sa ita lobahi.”

53

Yaubada ena Tau Paisowa
Isaiya 53:1-12

¹ Sai ha'a ema wasa ya kawawananaha'en?
Yo GUYAU ena gigibwali ha'a sai ya ita?
² GUYAU ena tau paisowa ya in, doha li'e ya
sipola'a,
yo doha oyagi ya tutuli hasaema tanohi
pitapitalina yai.

Nenena ya heyaya be hige ta mode'en,
yo hige hewalina yai, haba nuwada i abi.

³ Te ita lidilidiyen yo te 'waiyo'o'en.
In moho kamkamna yo kalapi ya fahoinadi.
Te sana mulimuliyen.

Hige sai la'i i fanuha bena nenena i ita,
yo hige ta fafa'atitiyen.

⁴ Kamkamnadi te, ita egoba te ginaulidi,
in moho In ya baheidi.

Eda nuwatuhu bena haga ena ankamkamna
mate
Yaubada ya fatamaliyama.

⁵ In moho, eda heyaya yai,
sa famwalofu yo tauna sa fa'omatadi. (*Diyon*
19:34)

Sa talai, pa'ana eda heyaya debadi yai.
Nuwa talu ya leyama,
be ana omata sa faloholohoda.

- 6 Mahudo'ida doha sipi gegegedi,
hesa - hesa ena nuwatuhu ya lau watan.
In moho kamkamna bena ita te fahoina
mate GUYAU ya fabahei.
- 7 Sa fahisu faheyaya yo sa fakamkamna.
In moho hige somo i libaen;
sa foyahi doha sipi gubugubufwauna be sa
wunui.
Hige somo hesa i libaen,
doha sipi sa lawen be olona sa tomodi na
hige i kehe.
- 8 Sa au be ana maisa sa felen
na habahim sa lawen be sa wunui.
Hige sai la'i i mode'en.
Egu dodoga edi heyahayaya maisadi yai sa
wunui.
- 9 In hige i bwalabwala yo hige heyaya la'i i
ginauli.
In moho ma'ena dodoga inono heyahayayadi sa
toledi,
yo tau fagogo maidana sa bo'usaidi.
- 10 GUYAU ena nuwatuhu yai
bena ena fayofayo tau abina
ya ankamkamna be ya famala antalasam.
Haba dodoga edi heyaya aba nuwa afulenna.
Matabahim haba ya miya fuya lofalofa
be laulauwewena ya itadi.
GUYAU ena nuwatuhu mahudo'idi
mate ya ginaulidi.
- 11 Yaluyaluwana ena kamkamna mulina yai,
mwahuli malana haba ya ita,
be nuwana ya talu.
Ena sibasiba yai, Egu tau paisowa dudulaina
edi heyahayaya ya baheidi,

yo ya nuwatuhu afuledi.
¹² Dehana yai ena tefa haba E felen
 dodoga fafahehadi ganahewadi yai.
 Tau heyaya yo tau loholoho haba ya hinelidi,
 pa'ana ena mwahuli ya fele afulen, be ya pe'i.
 Yo tau heyaya maidana sa falau esegahidi.
 In moho, eda heyaya ya bahei,
 yo tau heyaya edi ya an'eta.

54

GUYAU ena Gadosisi Isalaela Enehedi *Isaiya 54:5-10*

⁵ Tau Ginaulim mate doha lahum.
 Hesana mate GUYAU Gigigibwalina.
 In tau une fahim,
 Yaubada fafatabuna Isalaela enehem.
 Hesana mate “Tano'ubu mahudo'ina edi
 Yaubada.”
⁶ Isalaela, um doha waihin hasahasalana,
 lahuna ya lau afulen be nuwana ya heyaya.
 In moho GUYAU em Yaubada ya yoga fafuyom na
 iye,
⁷ “E 'waiyo'o'em maihala tupotupo.
 In moho E fanuwatohatohaem,
 Be haba E fafuyom.
⁸ E manabala heyaya be E sana mulimuliyem fuya
 tupotupo.
 In moho egu gadosisi ota'ota fahina debana yai
 haba E fanuwatohatohaem!
 Yau em Guyau, tau fofofahim E falibam doha ite.”
⁹ “Nowa ena fuya yai E angwala mate
 ibege tano'ubu ya faheyaya bodai ai utufi.
 Be aho te E angwala mate
 ibege ya manabala be ya faheyayam.

10 Tu'a lala'i sa dihodiho,
 yo kiki'ina sa tauyamuhi,
 in moho egu gadosisi, enehem,
 haba ya ota esegahi lisim yai.
 Nuwa talu angwalana E ginauli
 haba ya ota esegahi.
 Yau, GUYAU, tau fafanuwatohatohaem E falibam
 doha ite.”

55

Tau Gadamagu adi Yoga
Isaiya 55:1-5

1 Safaluma gadomiu sa magu, mahudo'imiu au
 laoma,
 au laoma ho'owa ami au nom;
 yo hige emi moni, au laoma,
 au une'une be au kalahe!
 Au laoma be wain yo miluki fafamaisa gesana yo
 hige une'une au une.

2 An'an heyaheyayadi tabu emi moni ainiya au
 pei gaibuidi,
 yo somo hige boga yahayaha, tabu ainiya emi
 maliyaho au pei gaibuidi.

Hola au ata'atahi,
 be kalahe loholohona ami au an,
 haba kalahe loholohona yai emi amna
 loholoho ami abi.

3 Egu liba au atahi na au laoma lisigu,
 haba ami mwahuli.
 Haba yali ota'ota fahina E ginauli ai lebemiu,
 yo Deiwidi lisina yai egu gadosisi ota'ota
 fahina haba E felemiu.

4 Au ita! E fa'obiyo be nu'u ou'ouli edi ba'isa yo
 tau fafadudulai.

In egu wikinisi dodoga lisidi yai.
 5 Umi haba ami yogalau nu'u hahaisa lebedi,
 nu'udi mate hige au sibaidi.
 Yo umi hige au sibaidi, in moho haba sa laoma,
 pa'ana yau GUYAU Isalaela edi Yaubada
 Tabuna,
 yo yau E ita faloholohomiu.

Yaubada Ena Liba Mate Sa Gigibwali

Isaiya 55:6-11

6 Yaubada ena peloweta iyebom “GUYAU hola au
 yo'oi.
 Au yoga lau lisina, hola sadaimiu yai.*
 7 Emi laulau yo nuwatuhu heyahayayadi ti otawa.
 Au timuli bui GUYAU eda Yaubada lisina.
 Haba ya nuwatohatohaemiu
 be emi heyahayaya ya nuwa afuledi.”
 8 GUYAU iyebom:
 “Egu nuwatuhu yo egu laulau mate hige doha
 enehemiu.
 9 Gonogonowana doha galewa ya hasai wananaha
 habahim tano'ubu,
 be egu nuwatuhu yo egu laulau mate sa
 hasai wananaha habahim enehemiu.
 10 Usa yo sinou galewa yai sa be'uma.
 Be hige ti fuyo hasa,
 na hola tano'ubu sa faho'owa.
 Be uma'uma haba sa an'an yo sa lau li'e,
 tau uma'uma enehena.†
 11 Egu liba mate doha. Hige ya liba gaibu.
 Be somo E fatamali, mate ma aniyodi.

* 55:6 Delamaiya 29:13 Yena ma nuwa ofifahimiu ami yo'oigu,
 haba ami lobahigu. † 55:10 Suau Wana hesana “Ena Ainauya”
 ami ita.

Somo E libaen haba sa ginauli watanidi.
Be egu liba mo'agu yai E fapesa ma aniyodi.”

56

*Nu'u hudo'i - hudo'i Hinaga haba Yaubada ena
Loholoho sa Fahoina
Isaiya 56:1; 6-7*

¹ GUYAU ena dodoga ya falibadi iyebom,
“Somo ya dudulai yo ya loholoho mate au ginauli,
yo miyamiya loholohodi bena ami
miyamiya'edi,
pa'ana begana haba E saguhimiu
yo egu dudulai wanahanana E famahata.

⁶ Ta'owawa salumadi sa fele fuyo'idi GUYAU lisina
bena ena sa paisowa,
bena GUYAU hesana sa fanuha,
yo sa fadebasae,
salumadi mahudo'idi Sabati sa fa'atitiyen yo hige
ti kaiwegowegogo'en,
yo salumadi egu yali sa abi didin.

⁷ Haba E lawemiu egu Tu'a Fafatabuna yai
yo egu aba lau'u'ula lumana yai,
be kwade E felemiu.

Ainauya gabugabudi yo antalagam haisa haba
nuwagu sa abi egu aba antalagam yai.
Egu Dubu mate Aba Laulau'u'ula, egu
dodoga nu'u ou'ouli yai, enehedi.”

58

*Anhudi Wanahanana
Isaiya 58:7-10*

⁷ Salumadi sa guliyam mate ami kalahe adi au
soi;

tau leuleu saisai hige edi luma mate,
 au yoga hitinidi emi ai luma.
 Salumadi ma kofakofadi au falelidi;
 afa efamiu tabu au si'eiyedi. (*Matiu 25:35-36*)

⁸Haba emi mala sa sina doha hwalahwalala
 maihalana,
 be haba feula, na ami loholoho.
 Emi laulau dudulaidi haba sa eda bwa'iyemiu,
 na GUYAU ena namanamali haba mulimiu ya
 bobodiyen.

⁹Yena ami an'etai, GUYAU haba alinamiu ya bui,
 na sagu ami an'etai haba iyen, "Yau ite!"
 Dodoga haisa ami abi faheyayadi, e ami
 fagilu gaibuidi,
 e ami liba fafaheyayadi, mate bena ami
 fatautau.

¹⁰Yena tau guliguliyam kalahe adi au soi,
 yo safaluma edi mwahuli sa heyaya, au
 saguhidi
 Haba kamumu ai ganahewana emi mala ya sina,
 na maihona haba doha lahai la'i maihalana.

61

GUYAU ena Nuwa Amna Bolimanna
Isaiya 61:1-3, 6-11

¹GUYAU Hewa Wananaha yai, Yaluwana mate
 hewagu yai,
 pa'ana GUYAU ha'a ya baguigu,
 be wasa loholohona, tau gogo gesegesa E
 falibadi.
 Tau nuwa heyaya nuwadi E fa'amnadi,
 yo deli yai haba E so'e fahidi.

²GUYAU ena nuwa amna bolimanna bena E
 falibadi,

yo adi gum, bolimanna bena edi E liba.

Tau tan bena nuwadi E fa'amnadi.

³ Tau logo Saiyon yai sa anouya haba E
fa'anbonadi.

Tan falau damahina mate haba kwade E feledi,
Nuwa belubelu yaluwana ya ofi na sa fadebasae.

Iti haba hesadi “Dudulai oyagidi” GUYAU ya
umahidi,

be hesana aba lau famahatana.

⁶ Haba hesamiu sa atahidi “GUYAU ena tau
antalam,”

yo haba umi “Yaubada ena tau paisowa.”

Haba Nu'u hahaisa edi loholoho yai ami
miyamiya

yo ami nuwa saesaedi, doha enehemiu.

⁷ Sa lawe hudo'iyedi, taumayamaya buina
haba egu dodoga edi gogo sa ouli,

Na hige fa'atiti, buina mate edi gogo yai haba sa
kwade;

yo edi tanohi ana sigasiga haba ya fala'i.

Be kwade hige ofina, mate iti, enehedi.

Egu nuwa adidili yai haba egu dodoga E
famaisadi,

be egu yali ota'ota fahina ai lisidi E ginauli.

⁸ GUYAU iyen,

“Dudulai E fanuha!

Angafu yo laulau heyaheyayadi agu 'wai'waiyo'o.

Egu dodoga haba E famaisadi,

yo maidagu haba yali ota'ota fahina 'e ginauli.

⁹ Laulauwewedi yo afa wahadi haba ai nu'una sa
sibaidi

be salumadi sa itadi haba tiyen,

'Iti mate GUYAU ena faloholoho dodogadi.”

¹⁰ Nuwagu ya amna wananaha GUYAU lisina yai.

Yaluwagu ya kwade Yaubada lebena yai, pa'ana ya faleligu famwahuli lelina yai.

Yo dudulai lelina yai ya sumagu. Doha tau nahi tautaumoho kuluna ya fa'anbona doha tau antalagam

na waiwaihin ana salusalu ya li'odi. *(Efeso 6:10-18)*

¹¹ GUYAU haba fadebasae yo dudulai ya famahata nu'u mahudo'ina tano'ubu yai doha li'e sa sipo la'a tanohi yai.

Be GUYAU hewa wananaha yai haba dudulai yo fadebasae ya ginauli, be sa sipo la'a nu'u mahudo'idi matadi yai.

64

Hige Yaubada hesa doha Um!

Isaiya 64:4-9

⁴ Beyabeyana hige sai la'i yaubada hesa wasana i atahiye
yo nenena i ita, doha Um.

Um ibom mate salumadi sa bagibagiyem enehedi wa paisowa.

⁵ Wa laoma be salumadi ma nuwa amnadi dudulai sa laulau ginauli, wa saguhida.

Yo em laulau sa miyamiya'edi, wa yoga hitinidi.

In moho heyaya hola E laulau ginauli, be manam E fabala.

Haba sidohana ema mwahumwahuli?

⁶ Mahudo'imai tau heyaya.

Ema laulau dudulaidi mahudo'idi doha
 ahe sausau bidabidadi.
 Ai E hohoya doha oyagi lugudi;
 Yo doha hwayahwayau ema heyaya ya
 uya hudo'iyedi.

⁷ Hige sai hesam yai i lau'u'ula,
 e, i miya esegahi lisim yai.
 Be wa sana mulimuliyemai,
 yo wa ita afulemai, be ema heyaya sa
 lawe hudo'iyemai.

⁸ In moho, GUYAU, um Tamamai.
 Ai bwadagowa, na um tau falasa.
 Nimam yai wa falasamai. *(2 Kolinto 4:3)*

⁹ GUYAU, tabu em manabala u falofa,
 yo ema heyahayaya tabu ai nuwam ti ota.
 Ema lau'u'ula u atahiyedi, be u
 nuwatohatohaemai
 pa'ana mahudo'imai, em dodoga.

Buka Tabuna Tefadi
Mark, Acts, and selected excerpts of the Old
Testament in the Buhutu language of Papua New
Guinea

Buk Baibel long tokples Buhutu long Niugini

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Buhutu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-10-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source files dated 12 Dec 2025

b1271b11-d020-530e-9a26-058206609fc0